

કરીએ રાજ ધનશ્યામ

ભગવાન સ્વામિનારાયણના સંતકવિઓ રચિત ઉપદેશનાં પદોનો સંગ્રહ

ટ્રૈક ૧ પ્રસ્તાવના - સાધુ નારાયણમુનિદાસ

મંગલાચરણ

વન્દે શ્રીપુરુષોત્તમં ચ પરમં ધામાક્ષરં જ્ઞાનં
વન્દે પ્રાગજ્ઞભક્તમેવમનધં બ્રહ્મસ્વરૂપં મુદા,
વન્દે યજપુરુષદાસચરણં શ્રીયોગિરાજં તથા
વન્દે શ્રીપ્રમુખં મહન્તગુણિનં મોક્ષાય ભક્ત્યા સદા.

કવિ: સાધુ વિવેકસાગરદાસ

ગાયક: સાધુ મધુરવદનદાસ અને ગાયકવૃંદ

ટ્રૈક ૨ આશીર્વાદ - મહંતસ્વામી મહારાજ

ટેક ઉ પૂર્વભૂમિકા – દોધ્યલું થાવું હરિદાસ રે સંતો – સાધુ નારાયણમુનિદાસ

૫૬ – ૧

દોધ્યલું થાવું હરિદાસ રે, સંતો દોધ્યલું થાવું હરિદાસ;
જોઈએ તજવી તનસુખ આશ રે, સંતો દોધ્યલું થાવું હરિદાસ...
દોધ્યલું થાવું હરિદાસ. ટેક

શૂરો જેમ રણમાં લડવા, ધરે હૈયામાં અતિ હુલાસ;
પેટ કટારી મારી પગ પરઠે, તેને કેની રહી ત્રાસ રે. સંતો
દોધ્યલું થાવું હરિદાસ. ૧

કાયર મનમાં કરે મનસૂભા, રેંશું ઊભા આસપાસ;
એમ કરતાં જો ચડી ગયા ચોટે, તો તરત લેશું મુખે ધાસ રે. સંતો
દોધ્યલું થાવું હરિદાસ. ૨

શૂરા સંતની રીત એક સરખી, કરવો વેરીનો વિનાશ;
કામ કોધ લોભ મોહ જીતી, ભાવે ભજવા અવિનાશ રે. સંતો
દોધ્યલું થાવું હરિદાસ. ૩

એવા ભક્ત તે ભક્ત હરિના, તેણ સહે જગ ઉપહાસ;
નિષ્ઠુળાનંદ કહે તે વિના બીજા, તેનો નાવે (કેદી) વિશ્વાસ રે. સંતો
દોધ્યલું થાવું હરિદાસ. ૪

ગાયકો: સાધુ ગુરુદર્શનદાસ, સાધુ ગુરુનયનદાસ અને ગાયકવૃંદ

શીદને રહીએ રે કંગાલ રે સંતો પદ – ૨

શીદને રહીએ રે કંગાલ રે, સંતો શીદને રહીએ રે કંગાલ;
જ્યારે મળ્યો મહા મોટો માલ રે, સંતો શીદને રહીએ કંગાલ.

શીદને રહીએ રે કંગાલ. ટેક

પૂરણ બ્રતમ પુરુષોત્તમ પામી, ખામી ન રહી એક વાલ;
અમલ સહિત વાત ઓચરવી, માની મનમાં નિહાલ રે સંતો....
શીદને રહીએ રે કંગાલ. ૧

રાજની રાણી ભમી ભીખ માગો, હાલે કંગાલને હાલ;
ધર લજામણી રાણી જાણી રાજ, ખીજુ પાડે વળી ખાલ રે... સંતો.
શીદને રહીએ રે કંગાલ. ૨

તેમ ભક્ત ભગવાનના થઈને રહે વિષયમાં બેહાલ,
તે તો પામર નર જાળવા પૂરા, હરિભક્તિની ધરી છે ઢાલ રે સંતો.
શીદને રહીએ રે કંગાલ. ૩

તન મન આશ તજી તુચ્છ જાણી, કાઢું સમજી એ સાલ;
નિષ્ઠુળાનંદ એ ભક્ત હરિના, બીજા બજારી બકાલ રે સંતો.
શીદને રહીએ રે કંગાલ.

જ્યારે મળ્યો મહા મોટો માલ રે, સંતો શીદને રહીએ કંગાલ.
શીદને રહીએ રે કંગાલ. ૪

ગાયકો: સાધુ ગુરુર્ધર્ણનદાસ, સાધુ ગુરુનયનદાસ અને ગાયકવૃદ્ધ

કરીએ રાજુ ધનશ્યામ રે સંતો પદ – ૩

કરીએ રાજુ ધનશ્યામ, તો સરે સરવે કામ,
કરીએ રાજુ ધનશ્યામ રે, સંતો કરીએ રાજુ ધનશ્યામ;
તો સરે સરવે કામ રે, સંતો કરીએ રાજુ ધનશ્યામ.

કરીએ રાજુ ધનશ્યામ.. ટેક

મરજુ જોઈ મહારાજના મનની, એમ રહીએ આઠું જામ;
જે ન ગમે જગદીશને જાણો, તેનું ન પૂછીએ નામ રે સંતો...

કરીએ રાજુ ધનશ્યામ.. ૧

તેમાં કષ આવે જો કાંઈક, સહીએ હૈયે કરી હામ;
અચળ અડગ રહીએ એક મને, તો પામીએ સુખ વિશ્રામ રે સંતો...
કરીએ રાજુ ધનશ્યામ.. ૨

જુઓ રીત આગેના જનની, પામ્યા વિપત્તિ વિરામ;
જનમ થકી માનો મૂઆ સુધી, ઠરી બેઠા નહિ ઠામ રે સંતો...
કરીએ રાજુ ધનશ્યામ.. ૩

એ તો દો'યલું સો'યલું છે આજ, તજિયે દોય દામ વામ;
નિષ્કુળાનંદ નિઃશંક થઈને, પામિયે હરિનું ધામ રે સંતો...

કરીએ રાજુ ધનશ્યામ.. ૪

કરીએ રાજુ ધનશ્યામ, તો સરે સરવે કામ.
કરીએ રાજુ ધનશ્યામ...

ગાયક: સાધુ પ્રેમવદનદાસ અને ગાયકવૃદ્ધ

ધીરજ સમ નહિ ધન રે સંતો ૫૬ – ૪

ધીરજ સમ નહિ ધન રે, સંતો ધીરજ સમ નહિ ધન;
આવે અરથ દોઘલે દન રે, સંતો ધીરજ સમ નહિ ધન.

ધીરજ સમ નહિ ધન. ટેક

આલાપ

અતોલ દુઃખ પડે જ્યારે આવી, તે તો ન સહેવાય તન;
તેમાં કાયર થઈને કેદી, ન વદે દીન વચન રે સંતો...

ધીરજ સમ નહિ ધન. ૧

ધીરજવંતને આપે અત્યંત, દુઃખ બહુ દુરિજન;
તે તો સરવે સહે શરીરે, જાણી તે અજ્ઞ જન રે સંતો...

ધીરજ સમ નહિ ધન. ૨

ધીરજ ધારી રહે નરનારી, પામે તે સુખસદન;
કષ કાપવાનો એ છે કુહાડો, વાઢે વિપત્તિનાં વન રે સંતો.

ધીરજ સમ નહિ ધન. ૩

આગે સીતા કુંતા ને ટ્રૌપદી, ધારી ધીરજ અતિ મન;
નિષ્કુળાનંદના નાથને કર્યા, પૂરણ ઓળે પ્રસન્ન રે સંતો... ૪

ધીરજ સમ નહિ ધન રે સંતો ધીરજ સમ નહિ ધન.

આવે અરથ દોઘલે દન રે સંતો ધીરજ સમ નહિ ધન.

ધીરજ સમ નહિ ધન... ધીરજ સમ નહિ ધન

ગાયક: સાધુ સારંગકીર્તનદાસ અને ગાયકવૃદ્ધ

ટેક ૪ સુખદાયક રે – પૂર્વભૂમિકા – સાધુ નારાયણમુનિદાસ

પદ ૧

સંતસમાગમ કીજુએ

સુખદાયક રે (૨), સાચા સંતનો સંગ, સંતસમાગમ કીજુએ. ધ્રુવ.

જી રે સંતસમાગમથી ટળે (૨), આશા તૃણા રે (૨),
દીર્ઘા અભિમાન, મોહ મત્સર મમતા બળે,
પ્રગટે ઉરમાં રે (૨), પ્રભુનું દૃઢ જ્ઞાન. સંતસમાગમ કીજુએ. ૧.

નારાયણ નારાયણ નારાયણ (૨)

જી રે સંતસમાગમથી થયા, મુનિ નારદ રે (૨),
હરિનું મન આપ, અનેક પતિત ઉદ્ધારિયા,
તેના જશનો રે (૨), મોટો પરતાપ. સંતસમાગમ કીજુએ. ૨.

જી રે સિદ્ધ થયા સત્સંગથી (૨), શુક આદિક રે (૨),
મુનિવર સુખરૂપ, ચિત્ત ચોંટ્યું હરિચરણમાં,
જાણ્યો સંતથી રે (૨), મોટો મરમ અનૂપ. સંતસમાગમ કીજુએ. ૩.

જી રે મહિમા મોટો છે મહંતનો, જેને સેવે રે (૨),
છૂટે માયાનું જાળ, પ્રીત વધે પરબ્રહ્મમાં,
મુક્તાનંદ કહે રે (૨), તજી આળ પંપાળ. સંતસમાગમ કીજુએ.

સંતસમાગમ કીજુએ

હાં સંતસમાગમ કીજુએ, સંતસમાગમ(૩) કીજુએ.

ગાયક: સાધુ મધુરકીર્તનદાસ અને ગાયકવૃદ્ધ

પદ ૨ બડભાગી રે પામે સંતનો સંગ

બડભાગી રે, પામે સંતનો સંગ।

સંતથી મહાસુખ પામીએ. ટેક

જ રે સંત બડા પરમારથી (૨), ટાળે ઉરથી રે (૨),

અવિદ્યા અભિમાન, જન્મ સુદૃગુ કરે જંતનો;

આપે અનુભવી રે (૨), પ્રભુ પ્રગટનું જ્ઞાન. સંતથી (૨) ૧

જ રે પ્રભુ સંગે પ્રીત વધારવા (૨), ફરે જગમાં રે (૪),

સાચા સંત સુજાણ, પરમાત્મા પીછાણવા;

પરમારથી રે (૨), આપે પદ નિરવાણ. સંતથી (૨). ૨

જ રે સંતના જશ શ્રીમુખે કહ્યા (૨), ગીતા મધ્યે રે (૨),

ગોવિંદ સુખધામ, અનુભવી મારો આતમા,

ઉં જ્ઞાની તુ આત્મૈવ મે મતમુ મે મતમુ (૨), અનુભવી મારો આતમા;

જેના મનથી રે (૨), ટળ્યા કોધ ને કામ. સંતથી (૨). ૩

જ રે સંત વચન ભાવે સુણે - વાણી - જ રે સંત વચન ભાવે સુણે, તેનાં પાતક રે (૨),

પામે સરવે નાશ, પ્રીત વધે પરબ્રહ્મમાં;

મુક્તાનંદ કહે રે (૨), એડલિબ - પામે પદ અવિનાશ. સંતથી. ૪

ગાયક: સાધુ મધુરવદનદાસ અને ગાયકવૃંદ

પદ ઉ સાચા સાધુ રે સુંદર ગુણધામ

સાચા સાધુ રે(૨), સુંદર ગુણધામ;
સમજુને સત્સંગ કીજુએ. સમજુને સત્સંગ કીજુએ(૨) ટેક

જ રે સંત સુલક્ષણા ભર્યા(૨), અવગુણનો રે(૨),
ઉરમાં નહિ લેશ, મહાનુભવી મુનિ તે ખરા;
આપે સહુને રે(૨), સાચો ઉપદેશ. સમજ. ૧

જ રે સંત સદા શીતળ રહે(૧-આલાપ-૧), ક્યારે ન તપે રે(૨),
કામ કોધની જાળ, લોભ તજી હરિને ભજે;
ધારે ઉરમાં રે(૨), દ્રઢ કરી શ્રીગોપાળ. સમજ. ૨

હરિ ૩૦(૪)

જ રે ત્રિભુવનની સંપત મળો(૨), તોય ન તજે રે(૨),
અર્ધ પળ હરિધ્યાન, બ્રહ્મરૂપ થઈ હરિને ભજે(૨);
એવા સંતને રે(૨), કીચ કનક સમાન. સમજ. ૩

જ રે એમ શુભ લક્ષણ ઓળખી(૨), સદા કરવી રે(૨),
હરિજનની સેવ, હરિ સમ હરિજન જાળવા;
ગુરુઃ સાક્ષાત્ પરં બ્રહ્મ(૩) તું હરિ સમ હરિજન જાળવા,
મુક્તાનંદ કહે રે(૨), તે તરે તત્ખેવ. સમજુને સત્સંગ કીજુએ. ૪
સમજુને સત્સંગ કીજુએ(૨)

ગાયકો: સાધુ મધુરવદનદાસ, સાધુ સારંગકીર્તનદાસ અને ગાયકવૃદ્ધ

૫૬ - ૪ સદા કરવો રે હરિજનનો સંગ

સદા કરવો રે(૨), હરિજનનો સંગ;

દુર્લભ દર્શન સંતનાં. (૪) ટેક

આલાપ

જી રે સંત સભા મધ્યે શ્રીહરિ(૨), સદા રહે છે રે(૨),

વા'લો અક્ષરનાથ અડસઠ તીરથ જેના ચરણમાં;

એવા સંતથી રે(૨), વેગો થઈએ સનાથ. દુર્લભ(૨). ૧

ॐ ગુરુહરયે નમઃ (૩) ॐ

જી રે સંત મળ્યા તેને હરિ મળ્યા(૨), એનો મહિમા રે(૩),

વદે વેદ પુરાણ, સાખ્ય પ્રગટ સંસારમાં;

શુક નારદ રે(૨), પામ્યા પદ નિરવાણ. દુર્લભ(૨). ૨

ॐ નમો ભગવતે વાસુદેવાય(૨) ॐ

જી રે સંત વચન સાચાં ગાણી(૨), ગયો વનમાં રે(૨),

ધૃત નાનકડો બાળ, પ્રગટ પ્રભુને તે પામિયો;

થયો અવિચળ રે(૨), જશ વાધ્યો વિશાળ... દુર્લભ(૨). ૩

જી રે એવું જાણી અહંતા તજી(૨), શુદ્ધ ભાવે રે(૪),

કરવી સંતની સેવ, મનુષ્યભાવ મનથી તજો;

મુક્તાનંદ કહે રે(૨), સાચા સંત છે દેવ... દુર્લભ. ૪

ગાયકો: સાધુ મધુરવદનદાસ, સાધુ મધુરકીર્તનદાસ અને ગાયકવૃદ્ધ

ટેક ૫ પૂર્વભૂમિકા – સાધુ નારાયણમુનિદાસ

૫૬ - ૧ હરિગુણ ગાતાં દુરિજનિયાનો

હરિગુણ ગાતાં, દુરિજનિયાનો ધડક ન મનમાં ધારીએ; (૧-૧)

શિરને સાટે, શ્વાસોચ્છવાસે સુંદરવર સંભારીએ... (૧-૧) ટેક

જે સાચું સમરણ આદરે(૧-૧), તેનો મૂરખ માળસ દ્રોહ કરે(૧-૧);

તે ઉલટો નિજ શિર ભાર ભરે... હરિગુણ. ૧

જે સૂરજ સામી રજ નાખે(૧-૧), તે ઉલટી આવી પડે આંખે(૧-૧);

રવિ રોષ રાગ મન નવ રાખે... હરિગુણ. ૨

એમ સમજ મન દ્રઢ રાખીએ(૧-૧), મુખે કાયરતા નવ ભાખીએ(૧-૧);

આ તન પ્રભુ પર વારી નાખીએ... હરિગુણ. ૩

જે તન મન ધન હરિ ચરણે ધરે(૧-૧), તેની સુંદર શ્યામ સહાય કરે(૧-૧);

કહે મુક્તાનંદ તારે ને તરે... હરિગુણ. ૪

ગાયકોઃ સાધુ સૌમ્યકીર્તનદાસ અને ગાયકવૃંદ

૫૬ – ૨ સરવે માન તજી શામળિયા સંગાથે

સરવે માન તજી શામળિયા સંગાથે મન દ્રઢ બાંધીએ;

તજી લોકલજા, સાધુજન સંગાથે પ્રીતિ સાંધીએ... ટેક

જે સાધુજનનો સંગ કરે (૧-૧), તેના કામાદિક સંતાપ હરે (૧-૧);

તેનું મન લઈ મોહન ચરણે ધરે... સરવે. ૧

ધૂન સ્વામિનારાયણ નારાયણ નારાયણ.

એમ હરિ ભજતાં મોટપ પામે (૧-૧), તેનાં જન્મ-મરણનાં દુઃખ વામે (૧-૧);

કુરી મન ન ચેતે બીજે ભામે... સરવે. ૨

ધૃવ આદિ અચળ થયા હરિ સેવી (૧-૧), તેની શિખામણ મન ધારી લેવી (૧-૧);

ભક્તિ પણ કરવી તે જેવી... સરવે. ૩

દુરિજનના સંગથી દૂર રહીએ, હરિજનનો અવગુણ નવ લઈએ;

મુક્તાનંદ કહે દાસના દાસ થઈએ... સરવે. ૪

ગાયકો: સાધુ શોભિતસ્વરૂપદાસ અને ગાયકવૃંદ

૫૬ – તન ધન જતાં હરિજન હોય

તન ધન જતાં, હરિજન હોય તે હરિભક્તિથી નવ ચળો(૧-૧);

જેમ નાર સતી, સરવે મમતા છોડી પતિ સંગે બળો. (૧-૧) ટેક

જુઓ પ્રહ્લાદે પણ નવ છોડ્યું, નિજ તાતતાળું સગપણ ત્રોડ્યું(૧-૧);

દ્રદ્ર કરી મોહન સંગ મન જોડ્યું... તન. ૧

જુઓ હરિશ્ચયંદ્રે હરિ નવ તજિયા(૧-૧), પર ઘેર વેચાઈ પ્રભુને ભજિયા(૧-૧);

ત્યારે મોહનના મનમાં રજિયા.... તન. ૨

જુઓ બળીનું મન નવ હારિયું, ગુરુ વચન હૃદે નવ ધારિયું(૧-૧);

તન મન ધન પ્રભુ પર વારિયું... તન. ૩

એવી દ્રદ્રતા ધારે તે મુખિયા, તે કોઈ કાળે નવ હોય દુઃખિયા;

કહે મુક્તાનંદ તે મહાસુખિયા... તન. ૪

ગાયક: પ્રાણવમુનિદાસ અને ગાયકવૃંદ

૫૬ – ૪ હરિજન થઈને હાણ વરધ

હરિજન થઈને, હાણ વરધ સુખ દુઃખ મનમાં નવ ધારીએ(૧-૧);

ટાળ્યા ન ટળો, ઘટ સાથે ઘડિયાં છિમત નવ હારીએ... ટેક

જુઓ કદરજ મહાદુઃખિયા કા'વ્યા(૧-૧), તે સુખદુઃખ મનમાં નવ લાવ્યા(૧-૧);

ત્યારે મોહનના મનમાં ભાવ્યા... હરિજન. ૧

જુઓ વસુદેવ દેવકી બંધ રહ્યાં(૧-૧), બહુ કાળો બંધન દૂર થયાં;

હરિ પુત્ર તોય મહા દુઃખ સહ્યાં... હરિજન. ૨

જુઓ પાંડવ હરિને અતિ ઘારા, જેથી પળ એક નાથ ન રહે ન્યારા.(૧-૧);

તે વન ભટક્યા લઈ સંગ દારા... હરિજન. ૩

એમ સમજી હરખ શોક તજીએ, થઈ એકમના પ્રભુને ભજીએ;

કહે મુક્તાનંદ હરિને રજીએ...

હરિજન થઈને(૨), હાણ-વરધ સુખદુઃખ મનમાં નવ ધારીએ (૩)

ગાયકોઃ સાધુ શોભિતસ્વરૂપદાસ, સાધુ સૌમ્યકીર્તનદાસ, સાધુ પ્રણવમુનિદાસ

અને ગાયકવૃદ્ધ